

# **Komunitný plán sociálnych služieb obce Kluknava na roky 2022-2030**



**2022**

**Názov dokumentu: Komunitný plán sociálnych služieb obce Kluknava na roky 2022-2030**

Územné vymedzenie: Obec Kluknava

Dátum schválenia obecným zastupiteľstvom: 29.9.2022

Verzia: 1.0

Dokument bol spracovaný v rámci realizácie projektu Podpora regionálneho rozvoja v najmenej rozvinutom okrese Gelnica (kód projektu v ITMS2014+: NFP314011APG4).

Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu.



## Obsah

<b>Komunitný plán sociálnych služieb obce Kluknava na roky 2022-2030 .....</b>	<b>1</b>
1. Úvod .....	4
2. Východisková situácia.....	5
2.1. Legislatívne východiska .....	5
2.2. Sociálne služby – terminológia, metódy.....	6
3. Analytická časť.....	9
3.1. Základné informácie o obci .....	9
3.2. Demografická charakteristika obce .....	9
3.3. Občianska vybavenosť v obci.....	14
3.4. Odpočet plnenia KPSS obce Kluknava 2018-2020.....	16
3.5. Súčasný stav poskytovaných služieb .....	16
3.6. Potreby obyvateľov obce.....	17
3.7. SWOT analýza .....	17
4. Strategická časť .....	19
4.1. Cieľové skupiny.....	19
4.2. Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb .....	20
5. Realizačná časť .....	22
5.1. Harmonogram realizácie komunitného plánu.....	22
5.2. Monitorovanie a vyhodnocovanie komunitného plánu.....	22
5.3. Spôsob aktualizácie komunitného plánu.....	22
6. Záver .....	24
Zdroje .....	25

## 1. Úvod

Sociálne služby predstavujú pomoc ľuďom v situácii, keď si ju nevedia zabezpečiť sami. Patria medzi ne domovy a zariadenia pre seniorov, opatrovateľské služby, centrá pre rodiny s deťmi, škôlky a jasle, ale aj terénne sociálne služby ako napríklad domáca opatrovateľská starostlivosť, prepravná služba či krízová pomoc.

V zmysle § 80 písm. a) a § 83 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej zákon č. 448/2008 Z. z.) obec vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode. Podľa § 82 a § 83 zákona č. 448/2008 Z. z. obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb.

Zmyslom komunitného plánovania v obciach je najmä aktivizácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným, koordinovaným postupom. Výsledkom komunitného plánovania by mala byť odpoveď na otázky typu:

- Aké sociálne služby treba vytvoriť?
- Aké sociálne skupiny potrebujú zvýšenú starostlivosť?
- Aké má obec ľudské, materiálne a finančné zdroje na poskytovanie sociálnych služieb?

Pojmom komunitné sociálne služby označujeme vzájomne prepojené a koordinované sociálne služby, ktoré sú poskytované v prirodzenom prostredí priamo v komunite, reagujú na potreby členov komunity a nejavia znaky inštitucionálnej starostlivosti, umožňujú ľuďom žiť plnohodnotný sociálny život a zabezpečujú im prístup k celému spektru podpory pre nezávislý život v komunite bez ohľadu na ich zdravotné či sociálne znevýhodnenie. Sú poskytované terénnou formou v domácom prostredí človeka, ambulantnou formou, alebo pobytovou formou v zariadení sociálnych služieb s charakterom rodinného ubytovania priamo v bytoch alebo rodinných domoch v prirodzenom prostredí komunity.

Cieľom komunitného plánovania je najmä posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov obce a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii jednotlivcov a skupín. Komunitný plán obce sa vypracúva v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb s ohľadom na miestne špecifiká a potreby. Stratégia rozvoja sociálnych služieb obce v predpokladanom komunitnom pláne zahŕňa v sebe aktualizáciu kompetencií podľa novej legislatívy zákona o sociálnych službách, ktorý značne rozširuje pôsobnosť obce a prioritne podporuje rozvoj:

- zvyšovania kvality poskytovaných sociálnych služieb,
- komunitných a terénnych služieb,
- sociálneho poradenstva, prevencie a krízovej intervencie,
- odborného a osobnostného rastu zamestnancov v sociálnych službách.

Ciele komunitného plánovania sociálnych služieb:

- posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov obce;
- predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín;
- opäť vtiahnuť do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji.

Vypracovaný komunitný plán je v súlade s platnou legislatívou najmä zákonom 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v platnom znení.

## 2. VÝCHODISKOVÁ SITUÁCIA

Komunitné plánovanie je proces, ktorým sa zisťuje dopyt a ponuka sociálnych služieb. Samospráva tiež zvažuje finančné, technické a personálne kapacity v tejto oblasti a identifikuje potrebné služby pre svojich občanov, ako aj hľadá riešenia na zvyšovanie ich efektívnosti, adresnosti a účinnosti. V závere procesu vyhodnocuje mieru naplnenia stanovených cieľov, čím sa vracia opäť k analýze potrieb občanov a ponuky na naplnenie týchto potrieb. Komunitné plánovanie teda treba považovať za neustály cyklický proces, ktorý má prispievať k zvyšovaniu kvality života obyvateľov danej komunity, či obce.

Výsledkom komunitného plánovania v oblasti sociálnych služieb má byť Komunitný plán sociálnych služieb obce, ktorý reflektuje potreby jednotlivých skupín obyvateľov obce a je v súlade s miestnymi špecifikami, platnou legislatívou ako aj Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb na roky 2021-2030.

Zásady pri spracovávaní komunitného plánu:

- potreby, priority a smery rozvoja sociálnych služieb musia byť stanovené ľuďmi, ktorí žijú v obci a ktorých sa služby týkajú;
- všetky činnosti na miestnej úrovni behom prípravy a pri uskutočňovaní plánu musia byť previazané;
- skvalitňovanie sociálnych služieb musí byť považované za žiaduce a musí byť dôležitou súčasťou miestnej politiky;
- priority a smery rozvoja sociálnych služieb vychádzajú z presvedčenia o jedinečnosti, hodnote, vrodenej dôstojnosti a práve na sebaurčenie každého užívateľa sociálnych služieb.

Zmyslom komunitného plánovania je taktiež aktivizácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným koordinovaným postupom, posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov obce a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii jednotlivcov a skupín. Hlavným zámerom realizácie komunitného plánu sociálnych služieb je spokojnosť občanov s poskytovanými službami obci, zvýšenie kvality života, aktívny záujem ľudí o udržateľnosť a rozvoj komunity obce.

Východiskom pri tvorbe KPSS obce Kluknava sú:

- Komunitný plán sociálnych služieb obce Kluknava 2018 – 2020,
- PHSR obce Kluknava,
- identifikované potreby občanov obce,
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb Košického samosprávneho kraja,
- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021-2030,
- relevantná legislatíva.

### 2.1. Legislatívne východiská

Základný rámec metodiky tvorby komunitného plánu sociálnych služieb je definovaný Zákonomom o sociálnych službách (Zákon NR SR č. 448/2008 Z.z.). V zmysle zákona má KPSS obsahovať najmä:

- analýzu poskytovaných sociálnych služieb v obci,
- analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a obyvateľov obce,
- analýzu demografických dát a sociálnej situácie,
- stanovenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb,

- časový plán realizácie,
- spôsob vyhodnocovania a
- metodiku jeho aktualizácie.

Problematika poskytovania sociálnych služieb je zarámcovaná viacerými zákonmi. Medzi zákony, ktoré majú najvýznamnejší vplyv na poskytovanie sociálnych služieb občanom patria najmä:

- zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách,
- zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení,
- zákon č. 544/2010 Z.z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky,
- zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine,
- zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kuratele,
- zákon č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa,
- zákon č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi.

## 2.2. Sociálne služby – terminológia, metódy

Nepriaznivá sociálna situácia je ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy:

- z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb pre svoje životné návyky alebo pre spôsob života, závislosť od návykových látok alebo návykových škodlivých činností, pre ohrozenie jej vývoja z dôvodu jej zdravotného postihnutia, ak ide o dieťa do 7 rokov veku,
- pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- z dôvodu, že dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok,
- pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb alebo, ak sa stala obeťou správania iných fyzických osôb,
- pre zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- z dôvodu straty bývania alebo ohrozenia stratou bývania.

**Prehľad jednotlivých druhov sociálnych služieb** (tučným písmom sú služby v kompetencii obce):

- sociálne poradenstvo
- sociálne služby krízovej intervencie
  - terénne sociálne služby krízovej intervencie,
  - **nízkoprahové denné centrá,**
  - integračné centrá,
  - komunitné centrá,
  - **nocľahárne,**
  - útulky,
  - domovy na polceste,
  - nízkoprahové sociálne služby pre deti a rodinu,
  - zariadenia núdzového bývania,
- sociálne služby na podporu rodiny s deťmi
  - pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,
  - zariadenia dočasnej starostlivosti o deti,
  - služba včasnej intervencie,

- sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku
  - zariadenia podporovaného bývania,
  - **zariadenia pre seniorov,**
  - **zariadenia opatrovateľskej služby,**
  - rehabilitačné strediská,
  - domovy sociálnych služieb,
  - špecializované zariadenia,
  - **denne stacionáre,**
  - **opatrovateľská služba,**
  - **prepravná služba,**
  - sprievodcovská a predčitateľská služba,
  - sprostredkovanie tlmočnickej služby a osobnej asistencie,
  - požičovanie pomôcok,
- sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií a krízová pomoc
  - monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
  - krízová pomoc prostredníctvom telekomunikačných technológií,
- podporné služby
  - **odfahčovacia služba,**
  - pomoc pri výkone opatrovníckych práv,
  - denné centrum,
  - podpora samostatného bývania,
  - jedáleň, práčovňa, stredisko osobnej hygieny.

#### **Formy poskytovania sociálnych služieb:**

- terénna,
- ambulatná,
- pobytová,
- kombinovaná.

Kompetencie obcí v sociálnej oblasti sú rozsiahle a dotýkajú sa všetkých oblastí sociálneho zabezpečenia. Obec má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní úloh spojených s riešením hmotnej aj sociálnej núdze občanov, sociálnej pomoci, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a najmä v oblasti sociálnych služieb.

Okrem vybraných druhov sociálnych služieb menovaných vyššie patrí podľa § 80 zákona 448/2008 Z.z. do pôsobnosti obce aj napríklad:

- vypracúva, schvaľuje Komunitný plán sociálnych služieb,
- utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- je správnym orgánom v konaniach o:
  - odkázanosti na sociálnu službu
    - v zariadení pre seniorov
    - v zariadení opatrovateľskej služby
    - v dennom stacionári
    - v odkázanosti na opatrovateľskú službu
  - zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,
  - odkázanosti na sociálnu službu v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti,

- povinnosti zaopatrených plnoletých detí alebo rodičov platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods. 13,
- vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu podľa § 51,
- môže zriaďovať, zakladať a kontrolovať aj iné zariadenia podľa tohto zákona,
- vedie evidenciu posudkov o odkázanosti na sociálnu službu, rozhodnutiach o odkázanosti, prijímateľoch sociálnych služieb,
- vyhľadáva fyzické osoby, ktorým treba poskytnúť sociálnu službu,
- uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu.



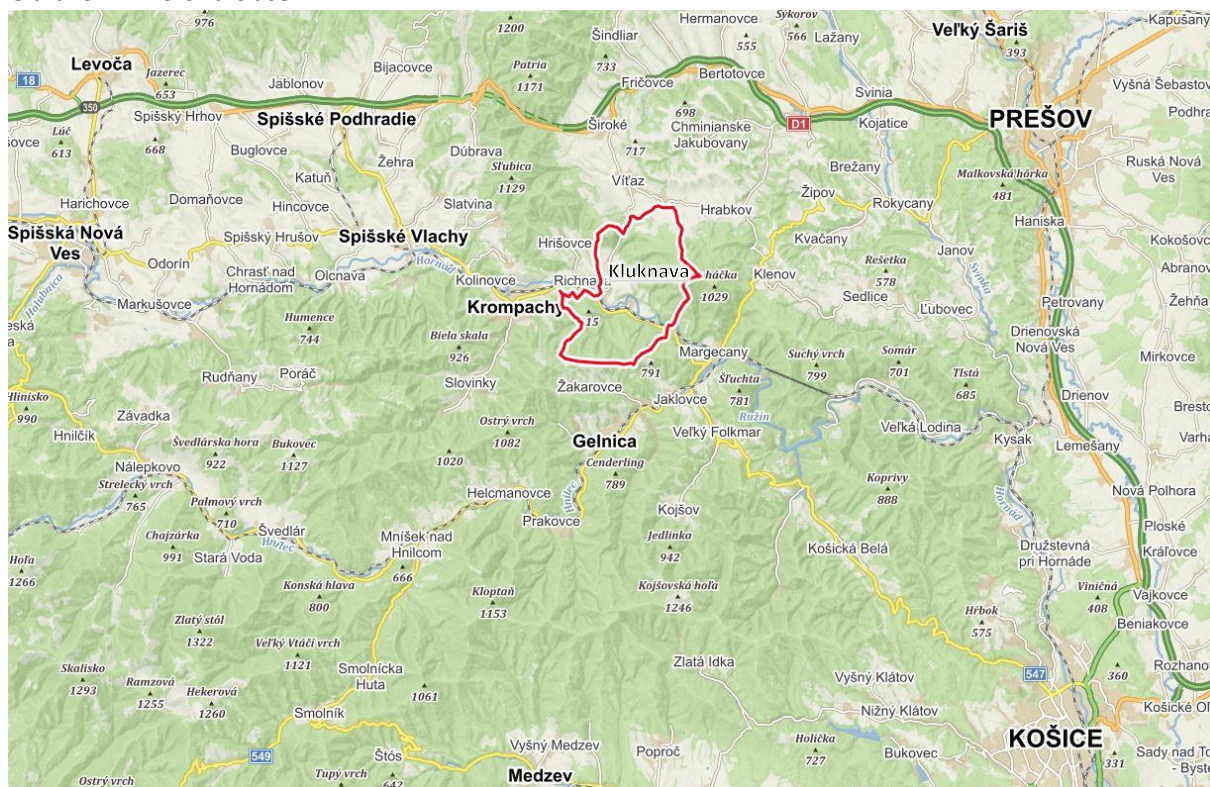
### 3. ANALYTICKÁ ČASŤ

#### 3.1. Základné informácie o obci

Obec Kluknava sa nachádza v Košickom kraji, je súčasťou sústavy vidieckych obcí tvoriacich osídlenie hornej časti údolia Hornádu v severnej časti okresu Gelnica. Súčasťou obce je osada Štefanska Huta, ktorá je známa tým, že sú v nej zrúcaniny prvej továrne v Európe na elektrolytickú výrobu medi a drevený krytý most.

Okrem sídla okresu – mesta Gelnica – sa v prijateľnej dopravnej dostupnosti nachádzajú ďalšie centrá osídlenia s ekonomickými aktivitami a sociálnou infraštruktúrou – Krompachy, Spišská Nová Ves. Krajské mesto Košice, ale aj centrum Prešovského kraja Prešov sú tiež v dobrej dopravnej dostupnosti, 45 resp. 35 km. Kluknava je súčasťou osídlenia Hornádskeho údolia s prirodzenými funkčnými a dopravnými väzbami na okresné mesto Gelnica, ale aj na Spišskú Novú Ves a sídlo kraja Košice. Z lokálneho hľadiska je dominujúcou obcou vo vzťahu k susedným obciam – Richnave a Hrišovciam.

Obrázok 1: Poloha obce

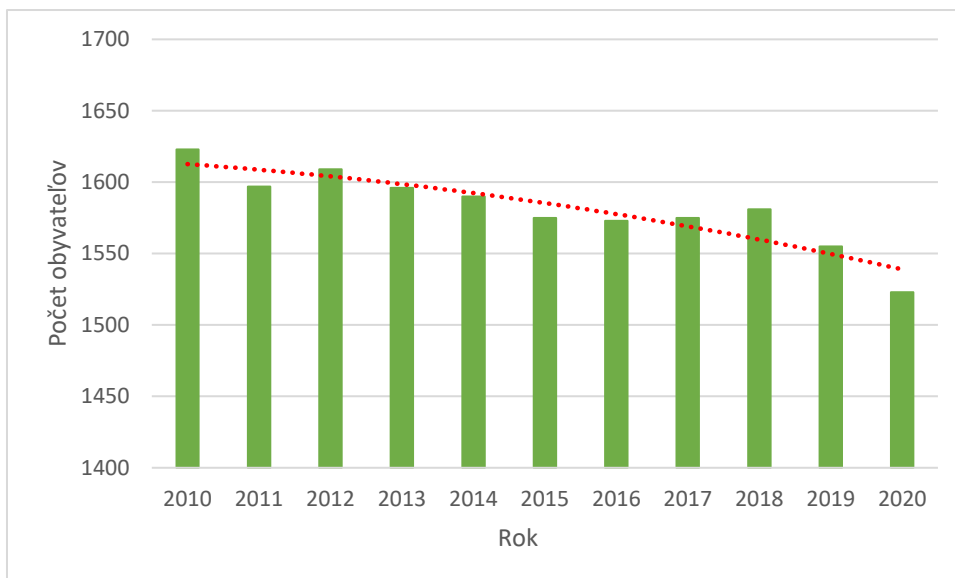


Zdroj: Mapy.cz

#### 3.2. Demografická charakteristika obce

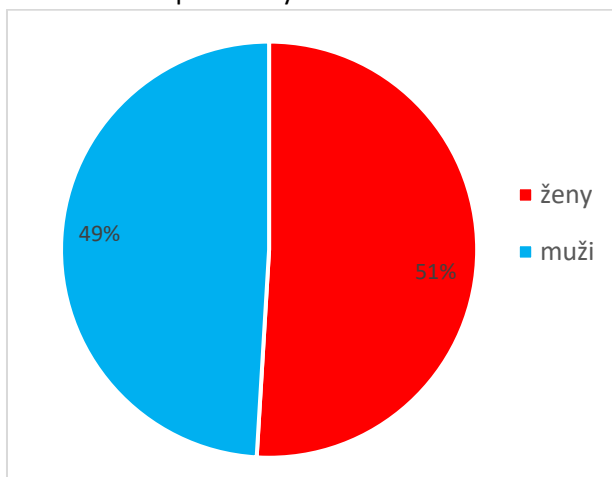
V obci Kluknava malo v r. 2020 prihlásený trvalý pobyt 1523 ľudí, z toho 51 % tvorili ženy a 49 % muži. Počet obyvateľov sa dlhodobo znižuje, v r. 1980 – 2069 obyvateľov, r. 1991 – 1776 obyvateľov, r. 2001 – 1679 obyvateľov. Avšak medzi rokmi r. 2012 až 2018 sa vývoj počtu obce mierne stabilizoval a medziročne vykazuje len mierne poklesy či dokonca nárasty. Od r. 2019 však pokračuje mierny pokles počtu obyvateľov.

Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov obce Kluknava v r. 2010 – 2020.



Zdroj dát: Štatistický úrad SR, r. 2021

Graf 2: Podiel počtu obyvateľov Kluknava v r. 2020 podľa pohlavia

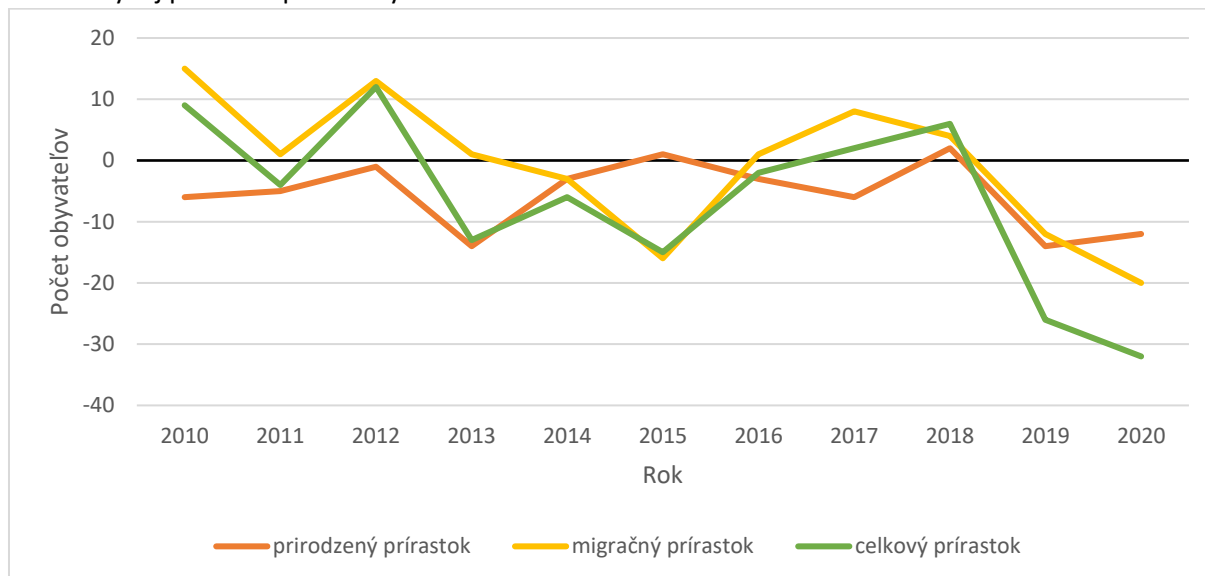


Zdroj dát: Štatistický úrad SR, r. 2021

Ako je vidno na Grafe 3, na celkový prírastok obyvateľov Kluknava v jednotlivých rokoch mal vplyv najmä migračný prírastok, ktorý síce vykazuje značnú medziročnú variabilitu, avšak predstavuje faktor celkovej stabilizácie počtu obyvateľov obce, nakoľko trendom je mierny prirodzený úbytok počtu obyvateľov (viac obyvateľom zomrie ako sa narodí v obci).

Z pohľadu potreby zabezpečenia sociálnych služieb je okrem trendu vývoja počtu obyvateľov dôležité rozdelenie počtu obyvateľov na jednotlivé vekové skupiny. Medzi najohrozenejšie skupiny obyvateľov, ktoré bývajú odkázané na sociálne služby, patria najmä seniori, neúplné rodiny, nezaopatrené deti a zdravotne znevýhodnení obyvatelia.

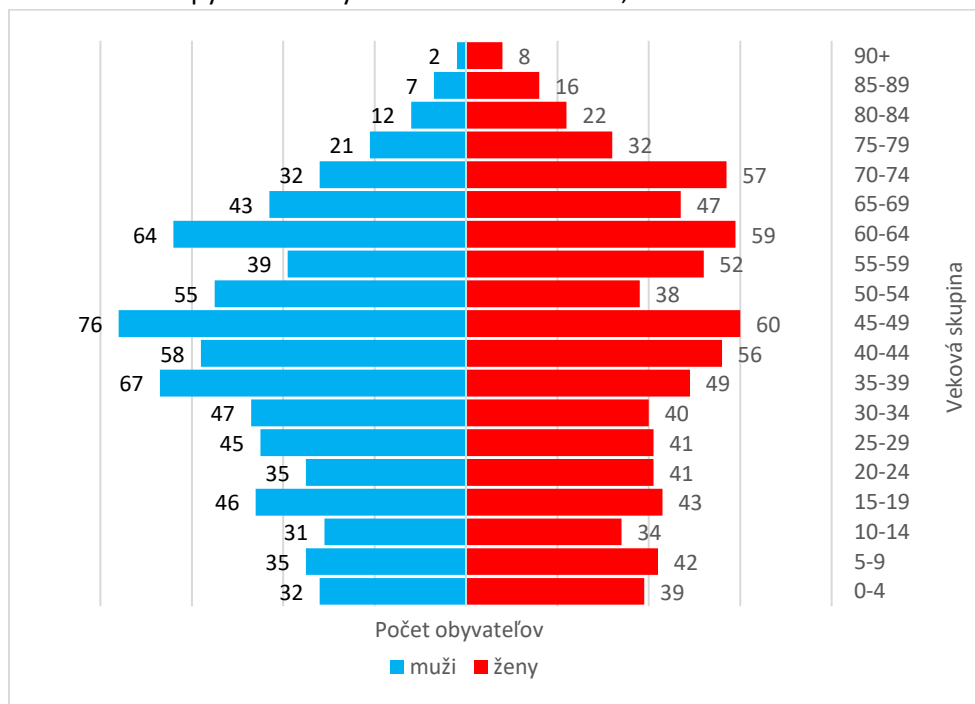
Graf 3: Vývoj prírastku počtu obyvateľov obci Kluknava v r. 2010 – 2020



Zdroj dát: Štatistický úrad SR, r. 2021

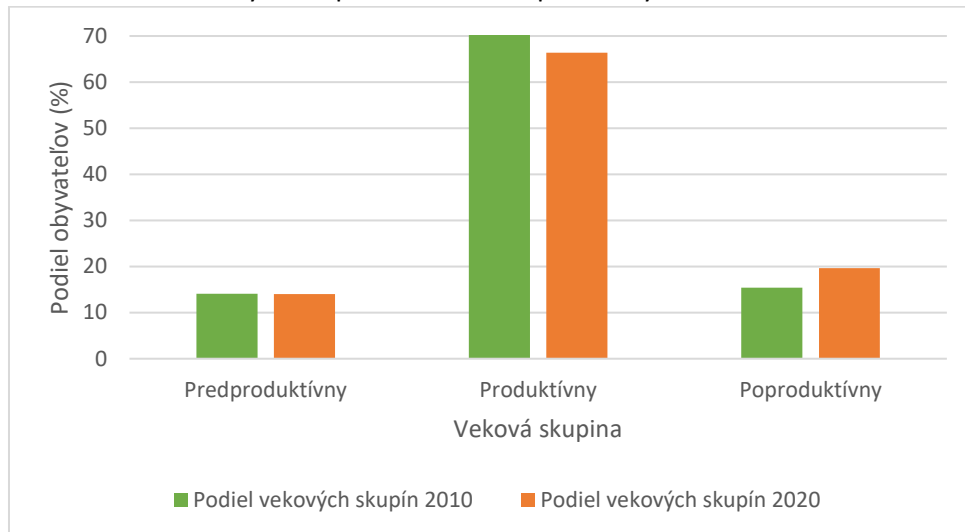
Seniori (65+) v súčasnosti tvoria takmer 20 % obyvateľov (viď Graf 5), čo je mierne nad priemer celého Slovenska (17 %). Ich podiel na obyvateľoch obce však výrazne stúpa (v r. 2010 len 15,4 %), pričom sa predpokladá postupný ďalší nárast podielu tejto vekovej skupiny. Z dôvodu postupného starnutia populácie je sa znížil podiel obyvateľov v produktívnom veku z 70,5 % v r. 2010) na 66,4 % v r. 2020. Za posledných 10 rokov je pomerne stabilizovaná skupina predproduktívneho obyvateľstva (0-14 r.) na úrovni cca 14 %, hoci je mierne nižšia ako je priemer SR.

Graf 4: Veková pyramída obyvateľov obce Kluknava, r. 2020



Zdroj dát: Štatistický úrad SR, r. 2021

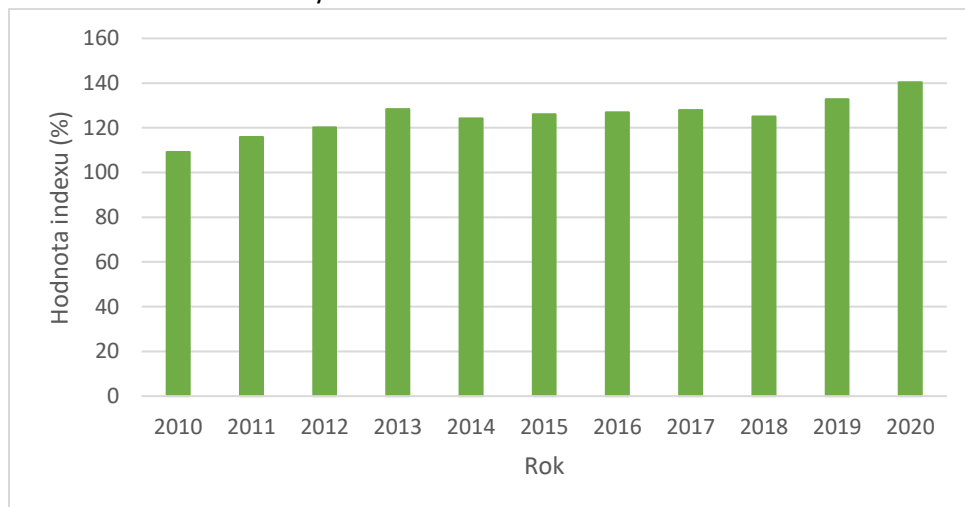
Graf 5: Podiel vekových skupín na celkovom počte obyvateľov obce Kluknava za r. 2010 a 2020



Zdroj dát: Štatistický úrad SR, r. 2021

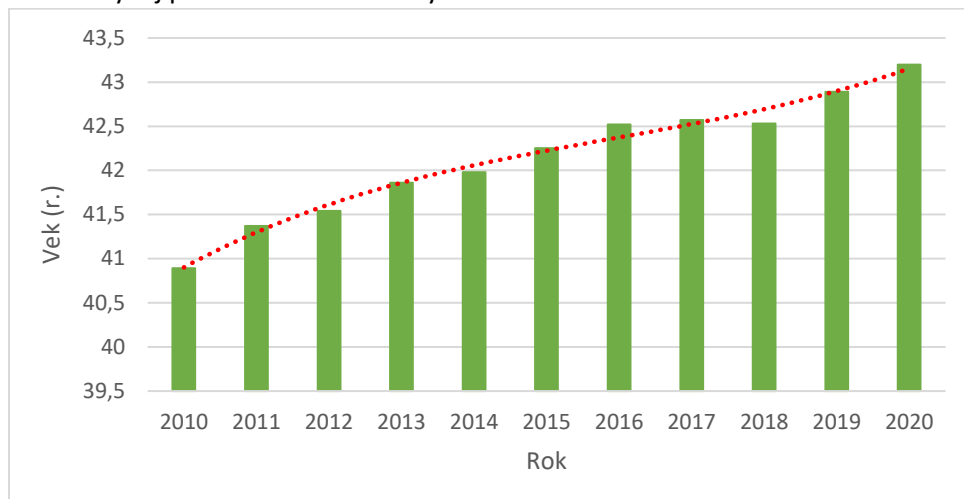
Na trend postupného starnutia obyvateľstva Kluknavy poukazuje aj index starnutia obyvateľov (Graf 6), ktorý vyjadruje počet obyvateľov vo veku 65+ rokov pripadajúcich na 100 osôb vo veku 0-14 rokov. Na pomery Slovenska je populácia výrazne starnúca s hodnotou indexu starnutia na úrovni 140 % (priemer za SR v r. 2020 bol 107 %). Postupné starnutie obyvateľstva sa prejavuje aj v náraste priemerného veku obyvateľov obce (Graf 7), ktorý za desať rokov stúpol až o 2,3 roka na 43,2 rokov v r. 2020 (priemer SR bol 41,26 r.).

Graf 6: Index starnutia obyvateľov Kluknava v r. 2010 – 2020



Zdroj dát: Štatistický úrad SR, r. 2021

Graf 7: Vývoj priemerného veku obyvateľov obce Kluknava v r. 2010 – 2020

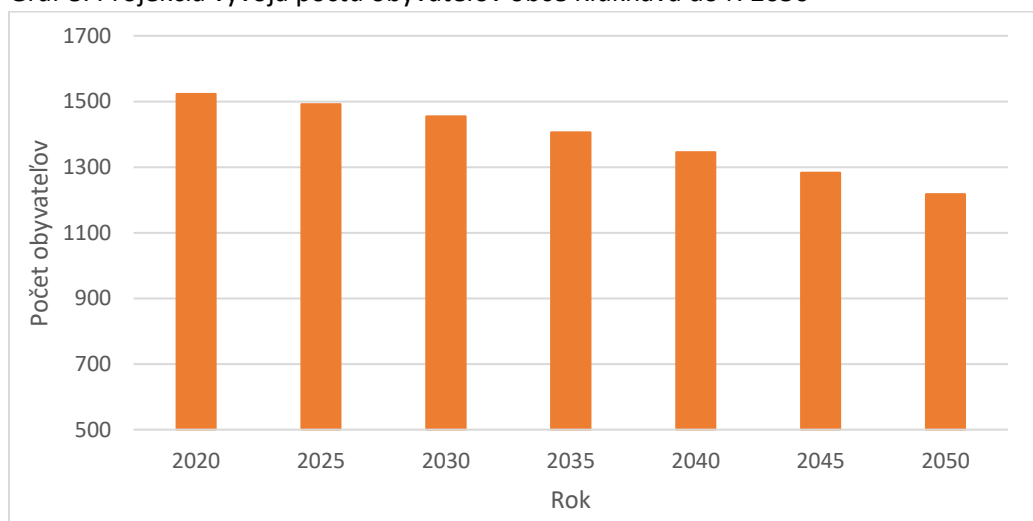


Zdroj dát: Štatistický úrad SR, r. 2021

Pre strednodobé a dlhodobé plánovanie rozvoja obce a potreby sociálnych služieb pre obyvateľov obce je nevyhnutné poznať pravdepodobný vývoj počtu a zloženia obyvateľstva v nasledujúcich rokoch. Pre lepšie porozumenie aktuálne prebiehajúcich demografických trendov, bola spracovaná projekcia vývoja počtu obyvateľov a ich vekového rozloženia výhľadovo pre roky 2030 a 2050. Pri spracovaní projekcie sa vychádzalo z aktuálnych celospoločenských trendov na Slovensku so zanedbaním migrácie obyvateľstva (z/do obce). Keďže aj tieto celospoločenské trendy sa v priebehu času menia, nemožno spracovanú projekciu interpretovať ako predpokladaný vývoj obyvateľstva na vybrané obdobie vo všeobecnosti, ale len v intenciách súčasne platných demografických trendov. Teda, aký by bol vývoj obyvateľstva pri zachovaní súčasných trendov.

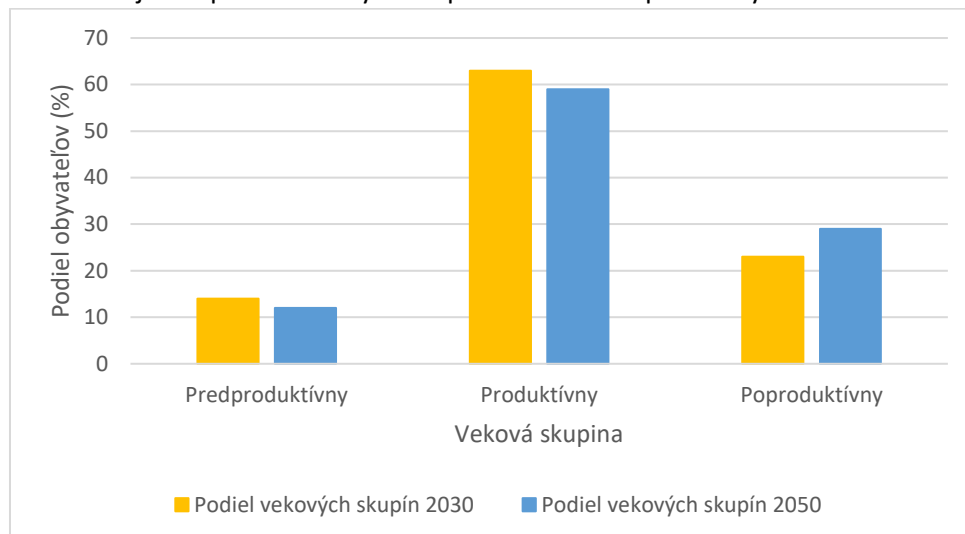
Pri súčasných demografických trendoch prirodzeného prírastku (resp. skôr úbytku) obyvateľov je možné predpokladať postupné znižovanie počtu obyvateľov obce až na úroveň 1455 obyvateľov v r. 2030 a len 1218 obyvateľov v r. 2050. Zároveň sa predpokladá znižovanie počtu produktívneho obyvateľstva a výrazný nárast podielu obyvateľov v dôchodkovom veku (v r. 2030 na 23 % a v r. 2050 až na 29 %). To sa odrazí na zvýšenej potrebe obyvateľov na zabezpečenie zdravotnej a sociálnej starostlivosti pre narastajúcu skupinu seniorov. To si bude vyžadovať zvýšené financie aj z pozície obce na zabezpečenie potrebných služieb a kvalitných životných podmienok pre svojich obyvateľov.

Graf 8: Projekcia vývoja počtu obyvateľov obce Kluknava do r. 2050



Zdroj: vlastné spracovanie na základe dát ŠÚ SR

Graf 9: Projekcia podiel vekových skupín na celkovom počte obyvateľov obce Kluknava v r. 2030 a 2050



Zdroj: vlastné spracovanie na základe dát ŠÚ SR

Pri analýze obyvateľstva obce treba pozornosť venovať aj vybraným skupinám, ktoré môžu patriť medzi najohrozenejšie či už z ohľadu zdravotného stavu, sociálneho postavenia či izolácie ako aj chudoby a ekonomickej deprivácie.

V r. 2021 žilo v obci 169 obyvateľov s ťažkým zdravotným postihnutím (z toho 97 žien a 72 mužov), čo predstavuje 11 % populácie obce. Z toho 51 % boli ľudia vo veku 65+. V Kluknave taktiež žilo 28 rodín s malými deťmi, ktoré nezískali nárok na materskú. Dostávajú podporu od štátu vo forme rodičovského príspevku, ktorý je však výrazne nižší a nedokáže adekvátne nahradiť chýbajúci príjem domácnosti zo zamestnania. Okrem ľudí odkázaných na pomoc sociálnych služieb na základe ich veku (a zdravotného stavu), či životnej etapy (napr. mladé rodiny), môžu byť osoby odkázané na sociálnu pomoc aj na základe ekonomických faktorov. Obec Kluknava sa nachádza v okrese Gelnica patriaci k najmenej rozvinutým okresom Slovenska s mierou evidovanej nezamestnanosti 11,19 % (k 12/2021). Obec Kluknava však vykazuje veľmi nízku mieru nezamestnanosti, len na úrovni 2,97 % ku koncu roka 2021 (priemer Slovenska 6,76 %). Nízka miera nezamestnanosti je spôsobená viacerými faktormi. Medzi najvýznamnejšie patria dopravná dostupnosť obce na centrá zamestnanosti (Košice, Prešov, Spišská Nová Ves) a absencia neprispôsobivých obyvateľov.

Tabuľka 1: Štruktúra nezamestnaných obyvateľov obce k 12/2021

Ženy	Muži	ZŤP	Mladiství	Absolventi	Dĺžka evidencie nezamestnanosti			Slobodní	Ženatí/ Vydaté	Rozvedení/ ovdovení
					0-6 mesiacov	6-12 mesiacov	12 a viac mesiacov			
11	19	1	0	1	13	3	14	16	9	5

Zdroj dát: ÚPSVaR SR, r. 2022

### 3.3. Občianska vybavenosť v obci

Pre rozvoj obce a komunitného života v nej je potrebná aj kvalitná občianska vybavenosť, pre napĺňanie potrieb občanov obce.

Administratívne služby sú v obci zabezpečené obecným úradom a pobočkou Slovenskej pošty, ktoré sa nachádzajú v centre obce.

V obci sa nachádza lekáreň a obvodné zdravotné stredisko, v ktorej sa nachádza ambulancia všeobecného lekára pre dospelých, ako aj zubná ambulancia. Do spádovej oblasti zdravotného strediska patria aj obce Hrišovce a Richnava. V dostupnej vzdialenosti (30km) je Nemocnica s poliklinikou Krompachy, Nemocnica s poliklinikou Spišská Nová Ves a Všeobecná nemocnica Pro Vitae v Gelnici. Najbližšia stanica rýchlej zdravotnej pomoci sídli v Margecanoch a v Krompachoch. V minulosti sa v obci nachádzala aj ambulancia pre deti a dorast (len s limitovanou prevádzkou), tá však bola už viacerými rokmi zrušená a v Kluknave sa aktuálne nenachádza ambulancia pre deti a dorast. V obci pôsobí taktiež Slovenský zväz zdravotne postihnutých základná organizácia Kluknava.

Deti majú možnosť navštevovať obecnú materskú školu s celodennou prevádzkou. Budova materskej školy bola nedávno rozšírená nadstavbou o novú triedu. V súčasnosti má materská škola spolu tri triedy s celkovou kapacitou 50 detí. Táto rozšírená kapacita je v súčasnosti na hrane potrieb obyvateľov obce. Pokiaľ bude rozšírená povinná školská dochádzka do materskej školy aj na deti od 4 rokov, tak bude potrebné zvážiť ďalšie rozšírenie kapacity materskej školy, napr. v priestoroch základnej školy. Z dlhodobého pohľadu na demografické trendy sa však očakáva postupný pokles počtu detí navštevujúcich materskú ako aj základnú školu

V obci sa nachádza základná škola s 1. až 9. ročníkom. V školskom roku 2021/2022 navštevovalo školu spolu 467 žiakov v 25 triedach a 2 špeciálnych triedach. Škola organizuje rôzne kultúrne a športové mimoškolské podujatia. Zvýšenú pozornosť škola prostredníctvom školskej špeciálnej pedagogičky a sociálneho pedagóga, ako aj samotných pedagógov venuje integrovaným žiakom a žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia. Škola je vybavená telocvičňou a multifunkčným ihriskom. Na škole pôsobí aj školský klub detí, v ktorom výchovnú činnosť zabezpečuje jedna vychovávateľka.

Čo sa týka športovej vybavenosti obce, nachádza sa tu (okrem školskej telocvične a multifunkčného ihriska) aj futbalové ihrisko, spevnená asfaltová plocha slúžiaca ako klzisko alebo športové ihrisko, basketbalové ihrisko a priestory pre fitness.

Snahou obce ako aj miestnych občianskych združení je rozvíjať spoločenský a kultúrny život v obci. V obci sa nachádza kultúrny dom, ktorý je využívaný na rôzne kultúrno-spoločenské podujatia v obci. V Kluknave aktívne pôsobí združenie v oblasti kultúry – OZ Folklórny súbor Kluknavčanka, ktorého cieľom je zachovávať kultúrne tradície a zvyky.

V rámci celoslovenského združenia Mladí vedci Slovenska v základnej škole pôsobí toto občianske združenie s cieľom podporiť nadané deti a mládež vo veku do 20 rokov v oblasti vedy a techniky. V oblasti rozvoja športu a telesnej výchovy pôsobí občianske združenie Telovýchovná jednota FC Kluknava. Okrem futbalového oddielu funguje v obci aj Klub slovenských turistov Kluknava.

Medzi najvýznamnejšie kultúrno-spoločenské podujatia pravidelne organizované v obci patria:

- Kluknavské folklórne slávnosti (cca 1 100 návštevníkov),
- Výstup na Roháčku,
- Kluknavská fašiangová zabíjačka,
- Futbalový turnaj o pohár starostu obce Kluknavu.

V centre obce je situovaný kostol sv. Kataríny Alexandrijskej a na okraji obce sa nachádza Kostolík sv. Anny.

Maloobchod a služby sú v obci pomerne dostatočne zastúpené, hoci v čase môžu byť značne variabilné. V obci sa aktuálne nachádzajú tri predajne potravín (vrátane rozličného tovaru každodennej



potreby), jedna mäsiareň, viacero gastronomických prevádzok (2x pohostinstvo/hostinec, 2x reštaurácia), predajne s včelárskymi potrebami a produktami, tri autoservisy či kaderníctvo.

V obci funguje dobrovoľný hasičský zbor, ktorý má k dispozícii požiarnu zbrojnicu.

### 3.4. Odpočet plnenia KPSS obce Kluknava 2018-2020

Komunitný plán sociálnych služieb obce Kluknava 2018-2020 mal stanovené štyri priority rozvoja:

1. Terénna opatrovateľská služba,
2. Sociálna služba v zariadení,
3. Stravovanie starších a odkázaných osôb, vrátane detí,
4. Legislatíva, registrácia nových sociálnych služieb.

S odstupom niekoľkých rokov je možné skonštatovať, že ciele predchádzajúceho KPSS boli čiastočne naplnené. Medzi najvýznamnejšie pozitívne zmeny je spolupráca s neziskovou organizáciou Oáza na zabezpečovaní terénnej opatrovateľskej služby v obci, zriadenie denného stacionára pre seniorov v prevádzke n.o. Deduško, či VZN o poskytovaní príspevku na stravovanie seniorom (aktuálne VZN č. 08/2019).

### 3.5. Súčasný stav poskytovaných služieb

Obyvatelia obce odkázaní na niektorú zo sociálnych služieb môžu osloviť so žiadosťou o zabezpečenie sociálnej služby niektorého z poskytovateľov sociálnych služieb, ktorí pôsobia v okolí. Prehľad verejných i neverejných poskytovateľov pôsobiacich v okrese Gelnica tvorí tabuľku č. 2.

Tabuľka 2: Prehľad poskytovateľov sociálnych služieb v okrese Gelnica k 04/2022

Názov poskytovateľa	Druh služby	Miesto pôsobenia
ATENA – SOLUTIONS s.r.o.	Opatrovateľská služba – terénna	Gelnica
Domov Nálepko, n.o.	Zariadenie pre seniorov – pobytové Špecializované zariadenie – pobytové	Nálepko
IDEA - Domov sociálnych služieb	Domov sociálnych služieb – pobytový	Nálepko
INTROL s.r.o.	Opatrovateľská služba – terénna	Gelnica
Mesto Gelnica	Opatrovateľská služba – terénna	Gelnica
Obec Mníšek nad Hnilcom	Opatrovateľská služba – terénna Jedáleň	Mníšek nad Hnilcom
Obec Helcmanovce	Opatrovateľská služba – terénna	Helcmanovce
Obec Margecany	Opatrovateľská služba – terénna	Margecany
Obec Nálepko	Opatrovateľská služba – terénna	Nálepko
Obec Prakovce	Komunitné centrum – ambulantné Zariadenie opatrovateľskej služby – pobytové	Prakovce
Obec Švedlár	Opatrovateľská služba – terénna	Švedlár
PRO VITAE n. o.	Zariadenie opatrovateľskej služby – pobytové Zariadenie pre seniorov – pobytové	Gelnica
Deduško n.o.	Denný stacionár	Margecany Kluknava
OÁZA, n.o.	Opatrovateľská služba – terénna	Kluknava



Diecézna charita Rožňava	Denný stacionár	Gelnica
--------------------------	-----------------	---------

Zdroj dát: Register poskytovateľov sociálnych služieb KSK (<https://info.vucke.sk/Info/rpsslist>)

V okrese taktiež pôsobí spoločnosť ADOS – SRDCE s.r.o poskytujúca domáce ošetrovateľské služby, ktoré však nespádajú medzi sociálne služby v zmysle platnej legislatívy.

### 3.6. Potreby obyvateľov obce

Potreby občanov v oblasti sociálnych služieb boli zisťované dotazníkovým prieskumom v priebehu marca 2022. Prieskum sa realizoval online ako aj fyzickými dotazníkovými hárkami. Do prieskumu sa zapojilo 127 občanov, čo predstavuje približne 8 % obyvateľov obce. Do prieskumu sa zapojili všetky vekové skupiny obyvateľov, avšak mladí do 25 rokov tvorili len veľmi malú časť respondentov. Vyše 40 % respondentov tvorili obyvatelia nad 60 rokov, 31 % obyvatelia vo veku 40-59 rokov a poslednou reprezentatívne zastúpenou skupinou boli občania vo veku 25-39 rokov, ktorý tvorili 20,5 % účastníkov prieskum. Vyše 70 % účastníkov tvorili ženy.

Z pohľadu analýzy krátkodobých a strednodobých potrieb obyvateľov obce v oblasti sociálnych služieb sa ako potenciálne najžiadanejšia služba javí denný stacionár pre seniorov. Až 52 % respondentov označilo denný stacionár ako službu, ktorú v horizonte do 8 rokov pravdepodobne budú chcieť využívať oni sami, alebo ich blízky rodinný príslušník. Ďalej nasledujú potenciálne veľmi žiadané služby: zvýhodnená cena obedov pre seniorov (45 %), opatrovateľská služba v domácom prostredí (44 %), dovoz obedov seniorom (42,5 %). Okrem týchto služieb reagujúcich prevažne na zdravotné či ekonomické znevýhodnenie seniorov, medzi žiadané služby patria aj služby zamerané na preventívne opatrenia, opatrenia na zosúladenie pracovného a súkromného života. Medzi takéto služby patria umelecká škola pre deti (42,5 %), sociálne poradenstvo (38 %), či centrum voľného času. Vyše 36 % respondentov taktiež predpokladá, že bude (oni sami alebo ich blízky) chcieť požiadať o nájomné sociálne byty na bývanie.

Pri otázke prioritizácie navrhovaných aktivít obce v oblasti sociálnych služieb však respondenti priradili významnosť jednotlivým aktivitám mierne odlišne ako pri definovaní vlastného potenciálneho záujmu o využívanie týchto služieb. Najviac respondentov priradilo najvyššiu prioritu vybudovaniu nových nájomných bytov (48 % opýtaných), zriadeniu centra voľného času pre deti a mládež a rozvoj záujmových krúžkov pre deti (46 %) a rozvoju športových klubov a detských ihrísk (42 %). Naopak, pomerne veľká časť opýtaných sa vyjadrila, že zriadenie pobytového zariadenia opatrovateľskej služby či klubu dôchodcov majú len nízku prioritu (po 18 % opýtaných). Z toho vyplýva, že hoci väčšinu respondentov tvorili ľudia v strednom a vyššom veku, medzi najväčšie priority označovali opatrenia, ktoré by najviac pomohli mladým ľuďom a rodinám s deťmi, naopak zariadenia pre odkázaných (najčastejšie seniorov) neboli identifikované ako hlavné priority rozvoja obce.

### 3.7. SWOT analýza

Tabuľka 3: SWOT analýza rozvoja sociálnych služieb v obci Kluknava

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Relatívne početná skupina predproduktívneho obyvateľstva</li> <li>• Nízka miera nezamestnanosti</li> <li>• Dobré finančné zdravie obce</li> <li>• Etablovaný poskytovatelia sociálnych služieb v obci</li> <li>• Aktívne spoločenské organizácie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Obmedzené finančné možnosti obce na financovanie sociálnych služieb</li> <li>• Pokles počtu obyvateľov</li> <li>• Nízka prioritizácia potrieb stále početnejšej skupiny seniorov obyvateľmi obce</li> <li>• Chýbajúci sociálny pracovník obce</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Existencia miestnej organizácie seniorov</li> </ul>	
<b>Príležitosti</b>	<b>Ohrozenia</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Externé finančné zdroje na podporu najmenej rozvinutých okresov</li> <li>• Spolupráca s okolitými obcami na zabezpečení sociálnych služieb</li> <li>• Rozvíjať a zvyšovať kvalitu a kvantitu existujúcich sociálnych služieb</li> <li>• Vytvárať podmienky pre kvalitné prostredie a služby najmä pre rodiny a odkázaných obyvateľov, ktoré majú aj vysokú podporu obyvateľov obce</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rastúci index starnutia</li> <li>• Postupné zvyšovanie podielu seniorov v obci</li> <li>• Odliv zamestnávateľov v regióne a zníženie zamestnanosti</li> <li>• Vystáňovanie sa mladých ľudí a rodín</li> <li>• Legislatívne zmeny – nové kompetencie pre obce v oblasti sociálnych služieb bez dodatočného finančného krytia</li> <li>• Zvyšujúce sa náklady na zabezpečenie služieb pre občanov</li> <li>• Prenos spoločensky negatívneho správania z neprispôsobivých komunit okolitých obciach</li> </ul>

## 4. STRATEGICKÁ ČASŤ

Na základe vyhodnotenia demografickej situácie v obci, identifikácie potrieb obyvateľov a SWOT analýzy si obec zadefinovala hlavný cieľ rozvoja v oblasti sociálnych služieb a komunitného rozvoja. Pre naplnenie tohto cieľa je potrebné postupne realizovať viacero aktivít (projektov), ktoré sú tematicky rozdelené do troch prioritných oblastí, na ktoré sa má rozvoj sústrediť. Pri výbere priorit obce sa vychádzalo primárne z potreby pomoci najviac ohrozených skupín obyvateľov obce, či už z pohľadu chudoby, odkázanosti na pomoc iným osobám, sociálnej izolácie ako aj potreby vytvárať priaznivé prostredie a služby pre občanov na zvyšovanie kvality života v obci a prevencie nežiadúcich spoločenských javov v obci.

Navrhované priority, opatrenia či aktivity nemajú za cieľ vyčerpávajúco pokryť všetky možné sociálne služby pre občanov. Predstavujú však prehľad možných opatrení a aktivít na zabezpečenie identifikovaných potrieb obyvateľov Kluknavy v krátkodobom až strednodobom horizonte.

### 4.1. Cieľové skupiny

Z dôvodu limitovaných finančných a kapacitných možností obce je potrebné pre dosiahnutie zlepšenia súčasného stavu sociálnych služieb zamerať sa len na vybrané najohrozenejšie skupiny obyvateľstva, ktoré najviac potrebujú pomocnú ruku komunity, sú odkázané na pomoc iných osôb, či sú zdravotne, sociálne alebo ekonomicky znevýhodnené. Medzi identifikované najohrozenejšie skupiny v obci Kluknava patria seniori, ťažko zdravotne hendikepovaní, rodiny s deťmi a nezamestnaní.

Seniori sú vysoko početnou a zároveň veľmi ohrozenou skupinou obyvateľstva. Z dôvodu vyššieho veku sú čoraz početnejšie zdravotné komplikácie a pohybové limitácie, ktoré sa odrážajú aj na narastajúcej sociálnej izolácii vo vlastnom dome/byte. Zároveň seniori patria medzi skupinu obyvateľstva výrazne ohrozenú chudobou a nárastom cien energií a tovarov každodennej potreby.

Ťažko zdravotne hendikepovaní vykazujú podobné charakteristiky ohrozenia ako seniori a čiastočne sa tieto skupiny aj prelínajú (viacero seniorov je ťažko zdravotne hendikepovaných). Avšak do tejto kategórie patria obyvatelia všetkých vekových skupín s ťažkým zdravotným hendikepom.

Špecifickou cieľovou skupinou sú rodiny s deťmi. Tie sú často ohrozené najmä nepriaznivou ekonomickou situáciou v rodine (najmä pri neúplných rodinách), nestabilitou bývania, či nekompatibilitou pracovného a súkromného života. Zároveň je potrebné zvýšenú pozornosť venovať napĺňaniu socializačných potrieb detí a ich zmysluplnému tráveniu voľného času ako preventívnych opatrení pred šírením spoločensky nevhodného správania, užívania návykových látok a vandalizmu.

Dlhodobo nezamestnaní obyvatelia trpia najmä ekonomickou depriváciou, ktorá sa môže sekundárne prejavíť aj v negatívnych sociálnych či zdravotných aspektoch obyvateľov. Medzi dlhodobo nezamestnaných patria najmä nízkovzdelaní ľudia, ktorí majú problém s uplatnením na dynamickom trhu práce. Obec môže zapojiť takýchto občanov do pomocných či technických prác, napr. pri správe verejných priestorov.

#### 4.2. Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb

Mnoho vnútorných ako aj vonkajších faktorov môže ovplyvniť aktuálne trendy vo vývoji spoločnosti. Obec by sa mala sústrediť na vnútorné faktory, ktoré vie ovplyvniť a adaptovať sa na vonkajšie, ktoré nevie priamo ovplyvniť. Medzi opatrenia, ktoré môže obec realizovať pre stabilizáciu počtu obyvateľov patrí napr. vytváranie priaznivého prarodinného prostredia, budovanie obecných nájomných bytov (s cieľovou podporou pre sociálne odkázaných, prípadné mladé rodiny), aktívna migračná politika (propagácia obce ako vhodné miesta na život) a pod.

Dlhodobý demografický trend poukazuje na potrebu rozširovania sociálnych služieb zameraných na pomoc predovšetkým seniorom, pričom je dôležité zohľadňovať aj súčasné požiadavky na budovanie moderných komunitných sociálnych služieb dostupných odkázaným občanom priamo v domácnostiach, resp. v blízkosti ich domovov.

**Cieľom obce Kluknava v oblasti sociálnych služieb a budovania komunitného života je podporovať rodiny a miestnu komunitu pre zachovanie dôstojnej kvality života, dostupnosti služieb a rozvoj osobnostného potenciálu obyvateľov obce a zabezpečiť pre najohrozenejšie skupiny obyvateľov potrebné a kvalitné sociálne služby.**

#### Priorita 1: Služby pre občanov s obmedzenou schopnosťou pohybu a odkázaných na pomoc iných osôb

Cieľové skupiny:

- seniori,
- ZŤP.

##### **Opatrenie 1.1: Služby na zabezpečenie starostlivosti o občanov**

Typ aktivít:

- opatrovateľská služba – terénna,
- denný stacionár,
- pobytové sociálne služby,
- domáce ošetrovateľské služby.

##### **Opatrenie 1.2: Zvýšenie dostupnosti služieb pre občanov**

Typ aktivít:

- dovoz obedov,
- dovoz nákupov,
- prepravná služba,
- sociálny taxík,
- bezbariérovosť v obci.

#### Priorita 2: Služby pre občanov ohrozených chudobou

Cieľové skupiny:

- seniori,
- ZŤP,
- rodiny,
- nezamestnaní.

### **Opatrenie 2.1: Podpora ekonomickej stability občanov**

#### Typ aktivít:

- rozvoj sociálneho nájomného bývania,
- podpora občanov v hmotnej núdzi (napr. sociálna pôžička, jednorazová dávka v hmotnej núdzi).

### **Opatrenie 2.2: Podpora ekonomickej dostupnosti služieb**

#### Typ aktivít:

- zvýhodnené obedy.

### **Opatrenie 2.3: Podpora zamestnávania znevýhodnených skupín**

#### Typ aktivít:

- zamestnávanie v rámci aktivačných prác, chránených dielní či iných podporných programoch v spolupráci s ÚPSVaR,
- zamestnanie na pomocné a technické práce (dlhodobé či sezónne),
- vytvorenie sociálneho podniku.

## **Priorita 3: Podpora socializácie, vzdelávania, osvetu a občianskej pomoci**

#### Cieľové skupiny:

- seniori,
- ZŤP,
- rodiny,
- nezamestnaní.

### **Opatrenie 3.1: Podpora rodín a zosúladovania osobného a pracovného života**

#### Typ aktivít:

- rozšírenie materskej školy,
- obnova a výstavba detských ihrísk,
- obnova a výstavba športovísk,
- podpora mimoškolských aktivít a krúžkov (napr. zriadenie školského klubu/CVČ),
- podpora dochádzania do školy (napr. školský autobus).

### **Opatrenie 3.2: Podpora seniorov a znevýhodnených občanov**

#### Typ aktivít:

- zriadenie klubu dôchodcov,
- výpomoc pri starostlivosti o dom/domácnosť (napr. cez sociálny podnik),

### **Opatrenie 3.3: Osveta a rozvoj občianskej spoločnosti**

#### Typ aktivít:

- vzdelávanie a osвета obyvateľstva,
- sociálne poradenstvo,
- podpora aktívneho zapájania občanov do diania v obci,
- podpora občianskych združení a aktívnych komunít.

## 5. REALIZAČNÁ ČASŤ

Komunitný plán sociálnych služieb obce Kluknava na roky 2022 – 2030 je strategický a usmerňujúci dokument pre všetky subjekty sociálnych služieb (verejné aj neverejné) pôsobiace na území obce Kluknava a je východiskom pre plánovanie rozvoja sociálnych služieb v obci a ich realizáciu. Koordinátorom implementácie napĺňania KPSS je obec Kluknava. Úlohou obce je priamo realizovať vybrané aktivity v zmysle KPSS, prípadne vytvárať podmienky či byť nápomocná ako partner pri realizovaní aktivít inými subjektami.

Obec nemá a pravdepodobne ani v budúcnosti nebude mať dostatočné finančné ani personálne kapacity, aby dokázala vlastnými prostriedkami zabezpečiť poskytovanie všetkých sociálnych služieb v zmysle zákona. Niektoré služby môže byť efektívne pre obec zabezpečovať vlastnými kapacitami (či už z vlastných zdrojov, alebo viac zdrojom financovaním s využitím nenávratných finančných prostriedkov), naopak pri niektorých môže byť efektívnejšie služby zabezpečiť dodávateľsky, alebo zabezpečiť občanom dopravu k poskytovateľovi služby v okolí, či vytvoriť podmienky pre poskytovanie služby v obci potenciálnemu poskytovateľovi sociálnych služieb. Efektívnosť jednotlivých modelov je potrebné zhodnotiť a porovnať pri plánovaní vybraných opatrení v danom čase a za daných okolností (napr. podmienky získania externých zdrojov, ponuka poskytovateľov sociálnych služieb v regióne a pod.).

### 5.1. Harmonogram realizácie komunitného plánu

KPSS definuje ciele, ako ja priority a opatrenia obce Kluknava na obdobie rokov 2022 až 2030. Realizácia jednotlivých rozvojových aktivít bude vychádzať z identifikovaných potrieb obyvateľov obce, možností obce či iných relevantných subjektov danom čase. V prípade potreby a aktuálnosti môže obec vypracovať podrobný harmonogram vo forme akčného plánu s definovaním konkrétnych úloh, termínov, financií a zodpovednosti za ich realizáciu.

### 5.2. Monitorovanie a vyhodnocovanie komunitného plánu

V súlade so zákonom o sociálnych službách má byť KPSS priebežne monitorovaný a každoročne vyhodnocovaný. Monitorovanie napĺňania komunitného plánu budú realizovať pracovníci obce. Vyhodnocovanie plnenia komunitného plánu sa bude realizovať prostredníctvom Správy o plnení komunitného plánu. Správa bude obsahovať informáciu o zrealizovaných aktivitách na podporu rozvoja sociálnych služieb a komunitného života v obci za predchádzajúce monitorovacie obdobie (zväčša predchádzajúci kalendárny rok), o plánovaných aktivitách v danom či nasledujúcich rokoch. V prípade, že budú identifikované zmeny v potrebe a požiadavkách obyvateľov obce, významné zmeny cieľových skupín, či priorít rozvoja sociálnych služieb, budú tieto zmeny v Správe uvedené aj s odporúčaním vypracovania aktualizácie KPSS. Správa o plnení komunitného plánu sa predkladá na prerokovanie obecnému zastupiteľstvu minimálne 1x ročne. Prvá správa sa predkladá v kalendárnom roku nasledujúcom po schválení KPSS obce Kluknava na r. 2022 – 2030 obecným zastupiteľstvom.

### 5.3. Spôsob aktualizácie komunitného plánu

Trendy vývoja počtu a štruktúry demografického zloženia obce ako aj potreby, požiadavky a počty cieľových skupín sa môžu v priebehu implementácie meniť v závislosti od mnohých vnútorných a vonkajších faktorov. Preto je potrebné, aby bol komunitný plán živým dokumentom, ktorý je

priebežne aktualizovaný a prispôsobovaným novým skutočnosťami pre zabezpečenie rozvoja kvalitných a adresných sociálnych služieb v obci. Potreba aktualizácie môže byť zadaná v Správe o plnení komunitného plánu, môže vychádzať z identifikácie významnej zmeny, či vychádzať zo zmenených Národných priorít rozvoja sociálnych služieb, na ktoré musí KPSS reflektovať aktualizáciou. Aktualizácia komunitného plánu podlieha schváleniu obecným zastupiteľstvom.

## 6. ZÁVER

Sociálne služby predstavujú pomoc ľuďom v situácii, keď si ju nevedia zabezpečiť sami. Obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb za účelom predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Komunitné plánovanie sociálnych služieb predstavuje proces, ktorý mapuje špecifické miestne potreby a vo vzťahu k aktuálnym zdrojom a kapacitám samosprávy. Práve komunitné plánovanie by malo dať odpoveď na otázky o potrebách služieb v komunite, ako majú byť lokalizované, aké ľudské a finančné zdroje má obec k dispozícii na pokrytie týchto potrieb.



## ZDROJE

BLEHA, B., ŠPROCHA, B., VAŇO, B., 2013. Prognóza populačného vývoja Slovenskej republiky do roku 2060. Bratislava: INFOSTAT - INŠTITÚT INFORMATIKY A ŠTATISTIKY. Výskumné demografické centrum. ISBN 978-80-89398-23-2.

FILIPOVÁ, M., WOLEKOVÁ H., PETIJOVÁ, M., 2018. Komunitný plán sociálnych služieb. Metodická príručka, SOCIA. ISBN 978-80-89851-08-9.

Košický samosprávny kraj. 2022. Poskytovatelia sociálnych služieb. [online]. Dostupné na: <https://info.vucke.sk/Info/rpsslist>.

PRACHÁROVÁ, V., SLOBODA, M., KOLLÁRIK, M., ŠTUKOVSKÝ, P., 2020. Manuál komunitného plánovania sociálnych služieb. Ako postupovať – krok po kroku. Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť, ISBN 978-80-973347-4-1.

Obec Kluknava. 2018. Komunitný plán sociálnych služieb obce Kluknava 2018 – 2020.

SAŽP. 2013. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kluknava. [online]. Dostupné na: <https://www.kluknava.sk/samosprava/phsr-1/>.

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030. [online]. Dostupné na: <https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/nprss-fin.pdf>.

Štatistický úrad Slovenskej republiky. 2022. DATAcube. [online]. Dostupné na: <http://datacube.statistics.sk/>.

Výskumné Demografické Centrum - VDC Infostat. 2022. Rozšírené tabuľky základných údajov SR. [online]. Dostupné na: [http://www.infostat.sk/vdc/sk/index.php?option=com\\_content&view=category&layout=blog&id=13&Itemid=58](http://www.infostat.sk/vdc/sk/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=13&Itemid=58)

Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. 2022. Dáta poskytnuté o štruktúre nezamestnaných a počte zdravotne ťažko postihnutých.

Zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších právnych Predpisov. [online]. Dostupné na: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2008/448/20220607>.

Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov. [online]. Dostupné na: : <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/5/20220401>.

Zákon č. 417/2013 Z. z. o hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov. [online]. Dostupné na: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2013/417/20220607>.